

ALT-000
SUVAŽIAVIMAS
REZOLIUCIJOS

Lietuvos
Nacionalinė
M. Mažvydo
Biblioteka

Teodoras Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LX

Birželis — June 20, 1975

Nr. 48

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ŽINOTI AR NEŽINOTI

Keblus klausimai žvalgybos bylą sprendžiant

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Naktį į sekmadienį Chicagoje sprogo porą bombų, padėtų Puerto Rico nepriklausomybės šalininkų. Policijos atstovai paskubėjo paaiškinti, kad tas incidentas aiškiai parodo, kad didelio miesto policija turi turėti savo žvalgybą, kuri eventualiai galėtų užbėgti tokiems įvykiams už akių. Faktinai Chicago policija turėjo tokį dalinį. Jo veikla tačiau buvo suparaližuota dėl visame krašte sukelto triukšmo dėl bet kokios žvalgybos, o ypač CIA, veiklos. Mes apie tai jau kalbėjome pereitame numeryje. Ta tema tačiau yra taip plati ir įdomi, kad verta dar sykį prie jos sustoti.

Žinia, mes nenorime, kad kas nors skaitytų mūsų laiškus, klausytų telefoninius pasikalbėjimus ir atsiųstų savo stebėtojus į mūsų susirinkimus. Iš kitos pusės kaip gali užbėgti už akių bet kokiam smurtui, jei iš principo atsisakysi bet ką žinoti? Tiesa, ir didžiausi privačių žmonių teisių gynėjai, nepaneigia atitinkamų valstybės organų

teisės sekti kriminalus ar smurtininkus. Jie protestuoja tik prieš niekuo nedėtų žmonių sekimą ir užvedimą jiems bylų. Teismai žiūri į juos su simpatija, duodami teisę sužinoti, kas yra apie juos užvestose bylose. Iš kelių radikalių kongresmanų gautų ir paskelbtų bylų atrodo, kad didelę daugumą medžiagos sudaro... laikraščių pranešimų apie jų kalbas ir veiklą iškarpos. (Čia gal vertėtų priminti, kad iš viso JAV žvalgybos institucijos, įskaitant ir užsienio siekimo, 80% savo informacijų gauna iš spaudos). Toks sekimas gali pasirodyti laiko ir lėšų gaišinimu, tačiau iš kitos pusės, jei kas pradeda reikalauti revoliucinių pasikeitimų JAV gyvenime, saugumo įstaigos turi pažiūrėti ar tam nesiruošiama panaudoti smurto. Ginčas gali eiti tik apie tai, ar surinkta medžiaga, jei ji neduoda tolimesnio įtarimo, verta laikyti archyvuose.

Daug jos paskutiniu laiku buvo jau sunaikinta. Grynai iš krašto vidaus pusės žiūrint, kova dėl asmens laisvės galėtų būti sveikintina. Nelaimei per dažnai užmirštama, kad JAV nėra vienintelė valstybė pasaulyje ir kad už tat jai reikalingos saugumo įstaigos kaip ir kariuomenė.

Pagal Rockefellerio komisijos raportą CIA t. y. institucija, skirta tik užsienio sekimui, nuo 1967 metų buvo įmaišyta į vidaus špionąžo darbą labai liberalaus Johnsono administracijos teisingumo ministerio Ramsey Clark leidimu. Mat, tada buvo įtariama, kad užsienio agentai turi prikišti savo pirštus prie neramumų JAV-bėse. Pati FBI negalėjo to nustatyti, kas vedė prie minties, kad jos valdininkai nėra pakankamai įgudę komunistų machinacijose. Tai CIA sritis, kuriai buvo perduota FBI tuo reikalu užvestos bylos. Nieko nepadarė ir CIA, nors surinkta medžiaga pasiliko iki šių dienų.

Tas įtarimas galėjo turėti pagrindo. Kaip jau minėjome pereitam numery, sovietų KGB turi bent dešimt kartų daugiau tarnautojų negu visos JAV žvalgybos institucijos kartu. Tiesa, per paskutinius 20 metų į Vakarus pabėgusių 15 stambesnių KGB pareigūnų, tardymas parodė, ką galima buvo sugalvoti ir teoriškai, kad KGB yra biurokratinė institucija, iš kurios agentų sunku tikėtis naujų brillantinių idėjų. Nors 40% sovietų diplomatinio personalo JAV yra 'full-time' šnipai, o kituose kraštuose net 75%, jų pagrindinis uždavinys yra informacijos rinkimas ir savo pačių žmonių sekimas. Tai daugiau pasyvi rolė, aktyvios veiklos, išskyrus keliolikos nužudymų ir pagrobimų, pavyzdžių nedaug. Bet tam turima potencialo ir valstybės saugumo įstaigos turi teisę tai ŽINOTI, nors tai ir pažeistų atskirų žmonių teises.

Kalbos nėra, kad valdantieji: Kremlius ar Baltieji Rūmai saugumo surinktas informacijas gali panaudoti savo asmeninei politinei naudai. Valdžioje esantieji visados turi tą galimybę. Bet dėl to juos palikti nežinioje, būtų ištatyti visą kraštą į didelį pavojų.

Senatorius Goldwateris, kalbėdamas tomis temomis TV programoje skundėsi, kad amerikiečiai, kurie iki antrojo pasaulinio karo neturėjo savo rimtesnės žvalgybos, šioje srityje neturi savo originalių idėjų. KGB pavyzdžiai jiems neįspūdinai, daugiau prie širdies būtų britų slaptoji tarnyba, kuri veikia labai diskretiškai.

Pabaigai dar reikėtų pridurti, kad triukšmą dėl CIA sukėlė kaip tik jos buvusių

Praeitą sekmadienį Clevelande iškilmingai buvo paminėta Baisijų Birželio trėmimų sukaktis. Ta proga iš Chicago atvykęs laikraštininkas Vladas Butėnas kalbėjo apie Lietuvos partizanus, buvo rodomas skaidrės jų kapų ir ramovėnų choras padainavo keletą dainų. Prieš tai, dalyvaujant organizacijoms su vėliavomis, prie žuvusiems paminklo buvo padėtas kritusiems nuo bolševikų teroro karžygiams vainikas, Nuotraukoje LB ir ALT atstovai deda vainiką. Iš kairės: LB Clevelando apylinkės pirm. J. Malskis, ALT Clevelando skyr. pirm. A. Rukšėnas ir valdybos nariai dr. V. Stančius ir I. Bublėnė. Daugiau nuotraukų ir aprašymas bus kitame Dirvos numeryje.

J. Garlos nuotrauka

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS
JUBILIEJINIO SEIMO. ĮVYKUSIO CLEVELANDE
1975 M. GEGUŽĖS 24-25 D. PRIIMTOS

REZOLIUCIJOS

1. Seimas reiškia didelį dėkingumą JAV Prezidentui už baltų tautų delegacijos priėmimą, sustiprinusį lietuvių viltį ir ryžtą šiuo Lietuvos laisvės bylai nepalankiu Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos poveikio metu.
2. Seimas kviečia laisvuosius lietuvius įsijungti į Lietuvos vadavimo veiksmų pastangas savo įnašu: darbu (dabartiniu metu ypač laišku rašymu) ir lėšomis.
3. Seimas skatina tautinės srovės atskirus lėšų telkimo fondus jungtis į vieną bendrą fondą.
4. Seimas kviečia ALT S-gos 25 metų sukakties proga savo skyrius ir asmenis, ypač Sąjungos narius, paremti "Dirvą" stambesnėmis aukomis, reikalingoms tautinei minčiai stiprinti ir plėsti.
5. Ragina siųsti savo jaunimą į Lituanistinių studijų antrąją stovyklą, kuri įvyks rugpjūčio 11-22 prie Kent State universiteto ir yra ruošiamas Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos. Apgailestauja tų išeivių tėvų nesusipratimą, kurie siunčia savo vaikus į komunistines pionierių stovyklas ir tariamus lituanistinius kursus Vilniuje, kai ten pirmoje eilėje užsiimama sovietinės santvarkos propaganda, bet ne mokymu ir tautinio sąmoningumo kėlimu.
6. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 14-tas Seimas sveikina pavergtos Lietuvos kovojančius brolius ir seses lietuvius, ir kviečia neprarasti Lietuvos išlaisvinimo vilties.
7. Seimas siūlo veiksmams ir centrinėms organizacijoms tikslingiau koordinuoti ir naudoti turimus ribotus išeivijos finansinius ir politinius išteklius.
8. Seimas kviečia respektuoti išeivijos centrinių organų darbo veiklos padalį ir kitiems nedubliuoti VLIKO ir ALTos veiklos.
9. Lietuvių Bendruomenė vykstant nesutarimams, Seimas kviečia vadovaujančius asmenis daryti viską, kad Lietuvių Bendruomenė atgautų išeivijos pasitikėjimą.
10. Reikalinga glaudinti išeivijos lietuvių gretas ir vertinti bei gerbti tautinei misijai pasišventusius lietuvius.
11. Baigdamas sesiją Seimas reiškia padėką: Sąjungos pirmininkei ir valdybai už vadovavimą Sąjungai; Sąjungos centro revizijos komisijai; "Dirvos" ir "Naujosios Vilties" redaktoriams; Sąjungos atstovams už darbą ALToj; Lietuvių Tautinio Sąjūdžio valdybai už darbą VLIKe; Seimo rengimo komisijai; svečiams ir dalyviams, o taip pat organizacijoms ir asmenims, sveikinusiems Seimą žodžiu ar raštu.

(Komisiją rezoliucijų projektams paruošti sudarė: Dr. J. Balyš, J. Dačys, A. Juodvalkis — pirm., Z. Juškevičienė, A. Laikūnas, Dr. B. Nemickas ir M. Valiukėnas).

PREZIDENTAS FORDAS PRISISTATĖ EUROPAI

BRONIUS AUŠROTAS

JAV pirmasis žmonių rinktas prezidentas, nuo gegužės 29 ligi birželio 3 buvo išvykęs į Europą "sutaisyti tvorą", kurias gerokai aplamdė pietryčių Azijos uraganas, nusinešęs į Pietų Kinijos jūros gelmes P. Vientamo respubliką bei Amerikos garbingus pažadus. Tad ir teko skubėti Fordui, ligi kiti komunistiški tornadai dar visiškai nenušaubė nei Italijos nei Portugalijos. O šių tornadų, juodos, nieko gero nežadančios, žemę liečiančios uodegos, nusileidę iš lyg smala tamsių debesų, virš Pirinėjų ir Apeninų pusiasalių, mirtingai grąšina dar laisvai likusiai senelei Europai.

Pagal spaudos pranešimus, G. Fordas užtikrinęs Europos sąjungininkus, kad "NATO esanti JAV užsienio politikos kertinis akmuo, kad šią politiką remianti Amerikos visuomenė ir Kongresas; gi duotieji sąjungininkams įsipareigojimai visada buvo vykdomi." Prezidentas taip pat užtikrinęs Briuselyje susirinkusius NATO vadovus, kad "JAV išlaikys Europoje ten esančius 310,000 armijos-aviacijos ir karo laivyno karių, kurie yra būtini Europos dabartiniam saugumui užtikrinti... Fordas taip pat pasižadėjo europiečiams visada bendradarbiauti politiškoje plotmėje, kai tik bus paliečiami Europos-JAV bendrieji reikalai."

Savaitraštis "TIME" savo birželio 16 laidoje tvirtina, kad "pirmoji JAV dabartinio Prezidento kelionė į Europą jį gerokai nuvarginusi... Kai po 7-rių dienų įtemptų ir varginančių posėdžių, pasitarimų ir skraidymų, G. Fordas nusileido Romos aerodrome, tai vienas italas-diplomatas, sutikęs JAV Preziden-

to apie pastarąjį taip pasakęs, "G. Fordas atrodė lyg išspausintas citrinos vaisius." Čia savaitraštis pastebi, kad "dar visa laimė, jog Fordui Italijoje neteko vesti jokių svarbių derybų; jo vizitas buvo daugiau socialpolitinio pobūdžio. Buvo apsikeista gražiais žodžiais, aplankyti Prezidentas, politikai ir Popiežius Paulius VI. Tikimasi, kad Fordo apsilankymas galės šiek tiek padėti Krikščionių Demokratų Partijai būsimuose savivaldybių rinkimuose."

Taip pat yra teigiama, kad nors JAV Prezidentas išvyka Europon ir buvusi trumpoka laiko atžvilgiu, bet ji davusi progą europiečiams pasižiūrėti į Fordą iš arti. Vienas britų pareigūnas stebėjęs mūsų Prezidentą šios kelionės metu pareiškė, kad "JAV Prezidentas tik vieną kartą paslydo fiziškai (kai nuvirto nuo laiptų Salzburge); tačiau visą laiką jis buvęs puikioje formoje besitardamas su NATO politikais."

Kaip reta matyti JAV spaudos puslapiuose, šį kartą "Time" savaitraštis nesigaili panigirukų Fordo kelionei į Europą aprašyti, teigdamas, kad "G. Fordas nustebinęs, savo nuoširdumu, beveik visus europiečius. Mat, visuomeninkų, politikierių ir žurnalistų sluoksniuose vyravo įsitikinimas, kad Fordas yra menka asmenybė. Ne kas kitas, bet pats Fordas apie save suformavęs šią neigiamą

(Nukelta į 4 psl.)

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

Jurgis Janavičius N. Gvinėjoje.

ISPŪDŽIAI IŠ N. GVINĖJOS

Šių metų pradžioje, būdamas viename subuvime, atsisveikinau ir, palinkėdamas geriausios sėkmės būti nesuvalgytam krokodilui ar juodukui, išleidau į N. Gvinėją mūsų garsėjantį moderniosios krypties rašytoją ir poetą Jurgį Janavičių. Ir štai, stipriai saule nudegęs, prieš kelias savaites Sydneyje vėl pasirodė J. Janavičius, kuriam šį kartą gal geriau tiktų ne poeto ir rašytojo, bet džiunglių tyrinėtojo vardas. Suradęs gerą progą, pasikviečiau Jurgį su savo žmona menininke Jolanta, buvusią Garolyte, kuri turėjo taip pat progos pasiviešėti N. Gvinėjoje ir, bėgurkšnojant gerąjį Australijos vynelį, užpuoliau keliauninką pasakoti savo ispūdžius.

— Žinai, grįžus namo, aš, tur būt, kaip ir kiekvienas giliau galvojantis baltasis, grįžęs iš tokio krašto kaip N. Gvinėja, turi labai giliai susimastyti, pagalvodamas apie visas mūsų vertybes ir ar jos jau taip vertingos yra mūsų civilizuotame gyvenime.

— Kodėl gi, Jurgi?

— N. Gvinėjos sala, ar geriau pasakius daugybę salų, sudarančių šią naują-

ją valstybę, yra labai graži, klimatas labai puikus, žemėj auga viskas ką pasėsi ir jiems Nepriklausomybė yra tiesiog duodama, be jokių kovų ir vargų. Visa bėda, kad jie jos dar nenori imti, nes jai jie dar nėra pilnai pasiruošę ir bijo, kad patys savistoviai jie dar nėra pajėgūs tvarkytis. Nors šiaandien baltieji, ypačingai australai, jau baigia palikti šį kraštą, tačiau misijonieriai nesiruošia iš čia vykti. Misijonierius vietiniai gyventojai labai mėgsta ir gerbia, nes jie iš jų gavo viską ką šiandien jie turi ir ko yra išmokę. Be misijonierių ir australų, gana nemažai ten yra japonų, kurie kasdien vis daugiau ir daugiau plečia savo biznesus. Apie bent kokią okupacijos neapykantą japonams, vietiniai gyventojai beveik nieko nežino ir to nejaučia.

— O koks gi paties tikslas buvo N. Gvinėjoj?

— Aš gavau pakvietimą vadovauti hidrografinei ekspedicijai, kurios tikslas buvo ištyrinėti Purari upės aukštupio intakų sistemą. Ši upė N. Gvinėjoj yra ketvirta savo didumu. Sutvar-

Naujosios Gvinėjos merginos šoka.

mentus, atskridau į Pt. Moresby miestą ir iš ten, vėliau į Lae. Čia susitikau su inž. P. Dirkiu, kuris yra N. Gvinėjos vandens išteklų departamento direktorius. Jis paaiškino man visą būsimą mano darbą, davė nurodymus ir aš išskridau toliau į Goroką miestą, kur buvo visas mūsų operacinis centras. Iš čia prasidėjo visos mūsų ekspedicijos. Pagrindinę stovyklą įsitaisėm Karimu vietovėje. Čia kraštas jau buvo tikrai laukinis ir tuščias, nes visur tegalėjai matyti tik baisias džiungles, kurios davė baisų vaizdą. Aš iš karto net nežinojau nuo ko pradėti savo darbą. Tačiau pamažu pradėjom tvarkytis. Pasisamdžiau 20 vietinių vyrų ir pradėjom su helikopteriu skraidyti išilgai paskirų upių, kad radus vietas, kur galima būtų nusileisti ir pradėti statyti specialius punktus ir nusileidimo vietas. Be juodųjų aš turėjau keturis baltuosius padėjėjus. Visos ekspedicijos tikslas buvo surasti ir įrengti vandens matavimo vietas — taškus. Kadangi šiose džiunglėse jokių kelių nėra, tai visas mūsų susisiekimas vykdavo vien tik helikopteriais, taipkad būtinai reikėjo padaryti ir jiems nusileidimo vietas, kurios tokiose džiunglėse padaryti buvo tiesiog viršmogiškas darbas, tačiau mes jį padarėme, susipažinome su naujais žmonėmis, vietovėmis ir aš pats gavau labai patrauklų pasiūlymą vesti tolimesnes ekspedicijas, tačiau dėl savo šeimos reikalo, tą turėjau atmesti.

— O kaip gi tie juodieji ten gyvena?

— Vietiniai juodukai N. Gvinėjoje yra labai skirtingi. Pvz. Pt. Moresby savo gyvenimu jie niekuo daug nesiskiria nuo baltųjų, kai kitur dar gyvena akmens amžių. Tie, kurie yra labai mažai paliesti civilizacijos, yra labai draugiški ir malonūs ir prieš baltuosius neturi jokių pykčio. Visoj saloj, kaip minėjau yra labai daug misijų ir misijonierių ir pati pirmoji civilizacija ateina per misijonierius. Lygiai kaip visas mokyklų centras yra misijonierių rankose. Aš gyvenau jau truputį civilizacijos paliesiose vietovėse ir, pagal daugumos pasakojimus ir patulį patirtį, neteko niekad girdėti, kad juodieji ten valgytų baltuosius. Pačioj N. Gvinėjoj ir apie tas vietas kur dingo jaunasis Rockefeller, yra manoma, kad jis nebuvo juodųjų, bet krokodilų suvalgytas, nes

tose vietovėse jų yra labai daug.

Juodųjų gyvenimo sąlygos, žiūrint mūsų akimis, yra labai primityvios, tačiau pas juos standartas pareina nuo jų genčių gyvenimo ir padėties. Iki baltųjų atėjimo, gentys kariaudavo visą laiką, tačiau dabar, jiems kariauti yra uždrausta, taip kad didieji karai ir žmonių užmušinėjimas jau yra kone baigta.

— Ar yra problemų su baltaisiais?

— Problemų su baltaisiais kaip ir nėra, nes jie gyvena savame krašte, yra patys šeiminkai ir baltieji neturi ten jokios įtakos, taip kad ir jokio pasipiktinimo baltaisiais nėra. Visą ką jie tik gali, stengiasi kuo greičiau iš baltųjų išmokyti ir pasisavinti. Dėl savosios nepriklausomybės uždelsimo yra tik didelis administracijos trūkumas, nes jie svetimų nenori samdytis, o savų nėra. Miestuose pati didžiausia problema tai yra alkoholizmas, bet tas yra ir pas baltuosius, ir pas vietinius.

— Ką gi jie daro savo kaimuose?

— Patys kaimai yra nevienodi. Tirštuose distriktuose kaimai yra dideli, mažuose — maži. Seniau kaimų egzistencija buvo išsilaikyti prieš priešus, kai dabar jų tikslas yra geresnis gyvenimas. Daugumas vietinių yra žemdirbiai. Kaimuose viską dirba moterys; kaip prižiūri ir apdirba žemę, daržus ir kt., kai vyrai tik medžioja. Jų medžioklės dar ir dabar vyksta su strėle, lanku ir ietimi. Šautuvų jie neturi. Daugumoje moterys yra labai suvargę, nes jos pradeda gimdyti vaikus jau būdamos 13-kos metų. Joms trūksta vitaminų ir jos nėra gerai išsivystę. Pvz. Karamui kaime genties vyresnieji ir tėvai neleidžia jokių būdu mergaitėms eiti į mokyklas, nes, jų manymu, mokslas yra tik vyrams. Kai misijonieriai ir mokytojai buvo nuėję pas vyresnius prašyti leisti mergaites į mokyklą, tai tie pačiupe savo lankus ir strėles įsakė tuoj pat išsinešdinti. Šiaip mokyklose yra labai pavyzdinga tvarka ir vaikai ypatingai klausosi mokytojų. Šeimose vaikai yra labai prižiūrimi ir ypatingai yra sekamos mergaitės. Šiaip žmonės neturi jokio valgymo laiko ir valgo kada jiems patinka. Kiekvienas namas yra ant aukštų pagalių ir viduj namo visą laiką dega ugnis, kartais net keturiose vieto-

se, nes tai yra surišta su religija ir, žmogui mirštant, jo didžiausias noras yra atsigulti prie ugnies. Pagrindinis maistas yra saldžiosios bulvės, taro šaknys ir daržovės. Mėsos valgo mažai, tačiau vieną kartą per metus jie piauna kiaules ir tada būna didžiulės šventės ir kiaulieną jie tiesiog ryja, nuo ko dažnai pasitaiko net mirimų. Jeigu pas juodukus yra problemų, tai jie susirenka visi į vieną vietą ir tol aiškina, kol išsiaiškina, nesvarbu ar tas tęsiasi dieną ar savaitę.

— Kaip gi jie atrodo, ar labai baisūs?

— Žmonės iš lygumų ir ypatingai iš Papua, yra labai gražūs, aukšti, liekni, kai moterys yra taip pat gražios. Gi iš kalnų, juodukai yra maži, stori ir tikrai labai negražūs. Mūsų še-

mų ten yra labai mažai, nes iš abiejų pusių jos yra nepalaikomos ir nemėgiamos. Šiuo metu pagrindinė kalba yra anglų. Antroji tai yra pidgin, kurioje taip pat yra daug angliskų žodžių. Trečioji yra motų kalba. Nors be šių pagrindinių kalbų, pačioje N. Gvinėjoje dar tur būt priskaitoma iki kelesdešimt kitų kalbų, tačiau, greičiausiai ir toliau pagrindine kalba liks anglų kalba, nes tik šia kalba jie gali pilnai išsireikšti.

— Tai kokios galutinės išvados iš šio įdomaus krašto ir gal kartais bandysi bent ką literatūriniai pavaizduoti ir gyvenimo N. Gvinėjoj?

— Mano manymu juodukai, gyvendami jau truputį kultūros paliestuose kaimuose, moraliniai gyvena geriau negu mes. Ten nėra jokio triukšmo, jokių didesnių problemų, jokio nervų įtempimo, kai pats klimatas yra geras, taip kad ir maisto bei apsirengimo rūpesčių nėra. Gi miestuose, kur baltieji jau atnešė pilną savo kultūrą ir civilizaciją, gyvenimas darosi panašus kaip ir pas mus. Taip kad žiūrint kam kas patinka ir ko žmogus nori. Aš pats tai bandysiu literatūriniai ką nors sumegzt iš savo buvusio įdomaus gyvenimo šiame N. Gvinėjos krašte.

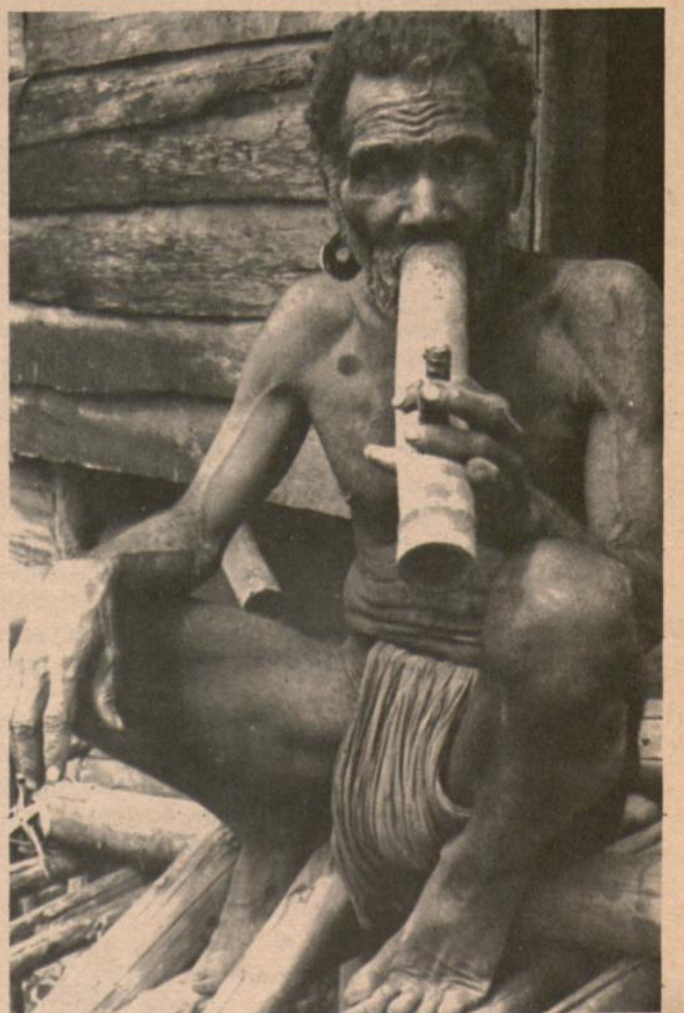
Padėkojęs mielam savo prieteliui J. Janavičiui už jo malonų pasikalbėjimą, taip sau pusiau rimtai ir pagalvojau ar nevertėtų ir man pasukti N. Gvinėjos link, kur vyrai tik medžioja, žuvalauja ir... prižiūri, kad moterys visus kitus darbus gerai atliktų. Gal tikrai ten būtų idealus gyvenimas?

Helikopteris nusileidžia džiunglių aikštelėje.

Pasipuošęs giminės vyresnysis...

Taip N. Gvinėjoje rūkoma...

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išleina trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavardė, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Ne spausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

SKAUSMINGA TAUTAI TALKININKAUTI, SALDU VADOVAUTI

Naujos JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos sesijos išvakarėse pravartu pakartotinai sugrįžti prie Amerikos lietuvių tarporganizacinio santykiavimo problemos. Ilgai užsitęsęs šios problemos neišsprendimas suskaldė net pačią Bendruomenę. Tas LB skilimas plečiasi ir jį pašalinant tinkamų pastangų nesimato. Liūdniausia, kad pastaroju metu kai kurie įtakingi LB-nės asmenys šį skilimą laiko nebeatitaisytinu. Jie siūlo su tuo įvykiu faktų apsiprasti, prie jo prisiderinti ir "dirbti" kas sau.

Susirūpinę klausiamo: nejaugi taip blogai, nejaugi visos reikiamos pastangos ir žygiai tuo reikalu išsemti? Suabejojame, ar pakankamai geros valios parodyta ir abipusiai išsiaiškinta? Ar ne per anksti tokia tragiška prognozė padaryta?

Man atrodo, kad Bendruomenės skilimas yra netoleruotinas, nes jis savaime griauja Lietuvių Chartos nusakytą bendruomeninę esmę. Tad yra būtina atpažinti esmines skilimo priežastis ir jas kuo skubiausiai pašalinti. Šiam tikslui turėtų pasitarnauti Clevelande šaukiama Tarybos sesija. Joje reikėtų surasti pakankamai laiko klausimui nuodugnai išstudijuoti ir reikiamus sprendimus padaryti. Taryba tą galės padaryti, jeigu tik ji sugebės atvirai ir giliai pažiūrėti į Bendruomenės pagrindinius uždavinius bei teisingai įvertinti savo pačios (Tarybos) funkcijas tų uždavinių vykdyme.

Man atrodo, kad JAV lietuvių organizacinės veiklos komplekse, netikslus Tarybos kompetencijos supratimas ir dalies aktyvių bendruomenininkų užsispyrimas atkakliai siekti "idealių" LB-nės idėjų įgyvendinimo ir yra Bendruomenės skilimo pagrindinė priežastis. "Idealių" Bendruomenės sukurti neįmanoma, nes mes patys nesame "idealiūs". Tad ir tvirtinimas, kad LB-nėje nėra ideologinio-grupinio-partinio, ar dar kaip kitaip pavadinto susigrupavimo, yra arba idealistinis naivumas, arba gudrus partiskumas ir noras savus įgeidžius užslėpti ir visus kitus užliuti. Žinoma, kitus sėkmingai užliuti ir mažai grupei galima rinkimais lengviau laimėti... Tokį slapukišką (po stalų) susigrupavimą Z. Dailidka (Sėja, Nr. 1-2, 1975) pavadino naujovišku terminu, pagrįstai tvirtin-

damas, kad LB-nės srovinis elementas vis ryškiau ir ryškiau išvirsta į "genges". Taigi, vietoje "idealių" Bendruomenės sukūrimo, rinkimai atliekami dominuojančiai sroviniais — "genginiais" pagrindais sudarytais sąrašais.

Vienas iš Lietuvių Chartos autorių, Vytautas Vaitiekūnas (Sėja, Nr. 1, 1975) tvirtina, kad: "Vlikas, redaguodamas Lietuvių Chartą ir PLB santvarkos laidinuosius nuostatus padarė didelį neapsižiūrėjimą". Prie dalies šios kaltės straipsnio autorius pats prisipažįsta: "Taryboje turėtų būti atstovaujama ideologinė LB įvairybė."

Kita šio Bendruomenės skilimo priežastis, tai aktyvių bendruomenininkų noras LB Tarybai suteikti pilnas valstybinio parlamento (seimo) funkcijas. Tarybai, mano supratimu, ne įstatymo išleidimas šiose išveijos sąlygose turėtų rūpėti, o lietuviškiems reikalams talkos sukvietimas. Nereikėtų aiškinti, kad savanorio talkininko funkcijos esminiai skiriasi nuo valstybės piliečio pareigų. Būtų pravartu šiuos paprastus klausimus Taryboje gerai išsiaiškinti, juos suprasti ir panašiais principais vadovautis. Su tikrove reikia skaitytis: Vienas yra būdas talkininkus darban kviečiant,

Apie lietuvių kalbos kursus Vilniuje

Dukart metuose pasirodantių Švietimo Gairių išėjo nr. 12. Redaktorius P. Maldeikis, žymusis pedagogas, laiduoja tikrai gerą turinį. Iš tiesų čia straipsniai profesiskai parinkti, įdomūs, šiai dienai svarbūs — skaitytini ne tik mokytojams, bet ir tėvams, plačiai visuomenei. Medžiaga labai įvairi: kaip paruošti vaiką mokymui skaityti, kaip dirbti su mažu mokinių kiekiu, kiek tėvai privalo padėti; apie asmenybės ugdymą, apie nusikaltimus ir kt.

Visuomenei itin įsiskaitytinas K. Bartkaus str. "Su tokiais kursais mums nepakeliui". Tai apie vasaros lietuvių kalbos kursus Vilniuje. Autorius pabrėžia — "okupanto tikslus įsibrauti su savo įtaka į išeivijos jaunimą ir per jį veikti lietuviškąją išeiviją... Lietuvos okupanto užmasikuotus jaunimo viliojimo tikslus". Ir todėl K. Bartkus tuo klausimu pasisako neigiamai.

Toliau blaiviai dalykiškai iš esmės išdėsto aiškias priežastis, kodėl tie kursai

kitas juos "įsakymais" išvaikant...

Teisingai Bronys Raila tvirtina, kad: "Skausminga tautai talkininkauti, saldu vadovauti (Sėja nr. 1, 1975). Gal iš dalies ir dėl to mūsų tiek daug vadų, o taip mažai jiems talkininkų!"

Kita ir gal pati svarbiausia Bendruomenės skilimo priežastis — tai Tarybon neįsileidimas aplinkinių ir organizacijų atstovų. Talkininkui negalima primesti darbo metodo. Su jo pageidavimais reikia skaitytis, o ne jam įsakinėti. Sudarykite, pagaliau specialią komisiją šioms klausimams išstudijuoti ir išspręsti. Referendumo būdu tiksliai sužinoti, ko Amerikos lietuviai pageidauja ir su jų norais pagaliau pradėkite skaitytis, nes kitokio kelio laisvanoriškam darbe nėra.

Dr. Antanas Butkus

mums visai nepriimtini. Okupantas jais ne mūsų jaunimo lietuviškumą palaikyti siekia, bet tik sau naudos: "... kad pakenktų mūsų švietimo siekiams tikslų veiksmingumui ir kad ardytų išeiviją, kaip kultūrinę ir politinę jėgą. Jaunimas įsileidžiamas, kad jo akyse būtų suniekinta ir pasmerкта daugelis dalykų, kurie mums, lietuviams, yra brangūs. Mes siekiame išugdyti jaunimą taip, kad jis vėliau siektų laisvos ir nepriklausomos Lietuvos... Okupantas gi siekia kaip tik sunaikinti laisvės siekimus užsienyje ir visais būdais diskredituoti Lietuvos nepriklausomybės idėją. Jis siekia atskirti jaunimą nuo "vaduotojų" įtakos, kaip jis pašaipiai bei piktai tituluoja mus, ir jaunime ieškoti ne tik sau šalininkų, bet ir eventualiai ir sau agentų užsienyje... Jaunimo keblionės į Lietuvą bei kursai organizuojami ne užsienyje gimusių lietuvių vaikų lietuviškai palaikyti, o jiems įjungti į Lietuvos okupanto įtakos orbitą... Jaunuoliai, patekę į partiją ir "didžiąją tėvynę" atsidavusių ir labai ištikimų komunistų veikėjų rankas, nesužinos tikros tiesos apie padėtį, o girdės tik tai, kas naudinga Maskvai. Jaunimas ten išgirsta daug suklaidintų istorinių faktų ir apie tolimą Lietuvos praeitį, ir apie nepriklausomą Lietuvą, ir apie lietuvišką išeiviją... Jis ten bus įtikinėjamas, kad Lietuvos liaudis... laisvai ir savanoriškai amžinai susijungė su rusų liaudimi, net pati pasiprašiusi ją priimti į Tarybų sąjungą. Apie lietuvių laisvės kovotojus partizanų jis ten iš mokytojų bei vadovų sužinos, kad jie buvo banditai... kad lietuvių liaudis buvo rusų apsaugota nuo tų banditų. Jie gal išgirs, kad Romas Kalanta ir kiti susidėginę, reikalaujami Lietuvai laisvės, buvo tik psichiniai ligoniai pamišėliai. Jie niekur neišgirs apie Lietuvą savo tėvynę, o girdės pasakojimus apie "plačiąją tė-

vyne", visur rašomą didžiąją raidę... Jiems bus paneigti gandai... kad Lietuva yra rusinama, kad vis gausėja rusiškos mokyklos, kad rusų nušimtis Lietuvoje didėja, kad jų atvyksta vis daugiau užimti svarbiausias vietas, o lietuviai vis daugiau verčiami važiuoti į Rusiją ir kitus tolimus kraštus. Jiems taip pat bus paneigtas faktas, kad šimtai tūkstančiai lietuvių buvo ištremti į Sibirą lėtais mirčiai ir baisiam gyvenimui koncentracijos stovyklose... Jie nieko neišgirs apie Pravienskių, Rainių, Červenės, Katyno ir kt. įvykdytus masinius nekaltų žmonių žudymus ir jų naikinimą Sibiro stovyklose. Jiems bus neaiškiai įtaigojama, kad lietuviškas patriotizmas yra žalingas nacionalizmas, tačiau jie miestų aikštėse matys pasižymėjusių rusų ir jų karių herojų paminklus, ir muziejuose daugybę eksponatų, skirtų rusiškam patriotizmui skatinti... daug dalykų, kuriais siekiama išaukštinti rusiškai bolševikinę santvarką ir jos laimėjimus... Bus priminta, kad Tarybų s-jė yra visiškai religinė laisvė, tačiau nebus parodyta, kad Vilniuje yra daug bažnyčių uždarytų ir paverstų sandėliais ir kitaip panaudotų, nesiderinant su jų paskirtimi... kad Lietuvoje negalima spausdinti religinio turinio knygų ir kad kunigai ir pasauliečiai sunkiai baudžiami už vaikų religinį mokymą, o tėvai už tokį mokymą šalinami net iš darbo... Suprantama, iš Amerikos į Lietuvą nuvykęs jaunuolis, jaunuolė greičiausiai to visko nepastebės ir tokio gyvenimo nesupras. Jis pateks į labai gudriai ir rūpestingai paruoštą jam indoktrinacinę sistemą, bus per naivus ir neturės duomenų jam taikomam režimui kritiškai suprasti. Kad taip yra, rodo tas faktas, kad kai kurie jaunuoliai 1974 m. Vilniuje visiškai neįtako bolševikinės indoktrinacijos. Tai rodo, kad jaunimui nėra sveika ir naudinga patekti į per kelis dešimtmečius išvystytą komunistinio rusinimo propagandos bei indoktrinacijos sistemą... tautiškai lietuvišku ir krikščionišku požiūriu tokie eksperimentai gali būti žalingi ir todėl nepatartini."

Toliau autorius aiškina Lietuvoje vykdomos bolševikinės pedagogikos savybes, nes ten laisvo auklėjimo visai nėra: "Auklėjimas komunistams yra svarbiausias kovos laukas ir svarbiausia priemonė įgyvendinti komunistinei ideologijai, "komunizmui statyti"... Mokytojams visur nuolat primenamas uždavinys auklėti jaunimą taip, kad išaugtų tvirti komunistai, kovingi ateistai, kad nenukryptų į "nacionalizmą" ir kad pamiltų "plačiąją tėvynę".

Dar K. Bartkus dėsto apie tenykštę pedagoginę spaudą (du žurnalai) — būtinai visur kišami partijos nutarimai, Lenino pažios, komunistinė moralė, ateizmo veikla ir t.t. Kiekvieno numerio dalis jau rusų kalba — mokytojams rusinti. Apie lietuvišką ar neutralų auklėjimą tie žur-

DIENOS TEMOMIS

PAGAL LIETUVIŠKĄ
STILIŲ

Vienas detroitiešis, atvažiavęs į svečius, man pasakojo tokį Detroito lietuviuose paplitusį anekdotą:

— Gyveno šalimais lietuvis, amerikonas ir vokiečiai. Kilo gaisras, ir visų namai sudegė. Praėjus metams, vokiečiai gaisravietę gražiai nuvalė ir rengėsi statyti naują namą. Amerikonas pasikvietė reporterius, vietą nufotografavo ir aprašė spaudoje, o lietuvis metinių sukaktuvių proga suruošė didelių balių.

Per visą mūsų spaudą plačiai nuaidėjo žinia, kad Detroito Lietuviškas Kaimas — būrelis lietuvių, kurie susidėję pirkto stambų ūkį prie ežero — ištraukė laimingą Michigano loterijos bilietą ir laimėjo daugiau, kaip ketvirtį milijono dolerių. Džiugu, kad keliolika lietuvių padidino savo einamąsias sąskaitas bankuose po keliolika tūkstančių dol.

Atrodo, lyg ir būtų natūralu bei nuoseklu nusišypsusios laimę pasidalinti ir su lietuvių visuomene, konkrečiai kalbant, paskirti tam tikrą sumelę, sakysime, Wayne universitete Lietuvių Kambariui įrengti, arba šeštadienei mokyklai paremti, arba pagaliau nebūtų buvę pro šalį atsiminti ir Tautos Fondą.

Teisybė pasakius, "naujieji milijonieriai" visuomenės neužmiršo, negali sakyti: jie surengė didelių balių... Atseit, pagal lietuvišką stilių.

Taigi, gyvenimas anekdotuose, arba anekdotai gyvenime.

Jonas Laumėnas

Jus sunkiai dirbate jūsų sutaupoms.

Mes dirbame sunkiai, kad jas apsaugotumėm.

Tokiame neužtikrintame kaip šiame laikotarpy, jūs tikrai norite žinoti, kad jūsų santaupos yra saugios. Cleveland Trust banke jūsų pinigai yra taip saugūs, kaip niekur kitur, nes Cleveland Trust yra vienas iš didžiausių ir labiausiai apsaugoto bankų krašte.

Jūsų pinigai yra pilnai apdrausti Federal Deposit Insurance Corporation iki \$40,000. Per kombinaciją keletą skirtingų planų, tačiau, vyrai ir žmona gali pakelti apdraudą iki \$200,000. Pavyzdžiui, kiekvienas gali turėti individualią taupymo sąskaitą, kas duoda jums \$80,000 apdraudą ir bendra sąskaita duoda papildomai \$40,000 apdraudą. Ir kiekvienas gali paimti Payable-On-Death Account, kas duoda viso apdraudą iki \$200,000.

Tad kodėl neatidaryti taupymo sąskaitą jūsų kaimyniniame Cleveland Trust skyriuje? Mes siūlome reguliarias taupymo knygytes su nemokamais čekiais ir padiniais procentais, kada jūs laikote balanse \$500 ir daugiau. Mes taip pat turime kitus padienio procento taupymo planus, kaip pajamų ir investavimo knygytes ir investavimo pažymėjimus.

CLEVELAND TRUST

Member FDIC

nalai nieko nerašo, nors šiaip metodinių straipsnių yra ir gerų. Taigi, visas auklėjimas vyksta griežtai aprėžtose partijose ir valdžios ribose, visur privaloma ta tendencija — "kryptingumas". Visa atremta į "tarybinį patriotizmą", laisvų pedagogų kryptį nei idėjų nevalia reikšti.

Taip tie lietuvių kalbos kursai Vilniuje — "pagal savo paskirtį yra organizuojami tikslu užnuodyti jaunų žmonių sąmonę. Jei Maskvos pavesta, partija organizuoja, vadinasi, kursai jai turi kurios nors reikšmės. O į tokius kursus juk vyksta ir sovietinių įstaigų atrenkami kaip tik tie, kurie gali atrodyti jiems skirtoms idėjomis imliausi ir dar nesubrendę kritiškai įvertinti jiems gudru būdu brukamos ideologijos. Lituanistinio auklėjimo sistematizacija kursai nepatartina, nes jie skirti jai griauti."

Visas šis K. Bartkaus straipsnis yra parašytas rimtu pedagoginiu išmanymu ir šaltu objektyvumu. Jokios čia polemikos nekelia, tik reikalauja faktiškai dėstomas ir vertinamas. Todėl pravartu mums visiems įsiskaityti rimtą išaiškinimą apie tuos, jau ginčų sukelusius, okupanto diriguojamus, lietuvių kalbos kursus, kad įsitikintume, kokios vertės yra Maskvos mums siūlomos dovanos.

Noris tikėti, kad straipsnis (Nukelta 1 psl.)

Čiurlionio galerijos parodos rengėjai ir direktoriai. Sėdi iš kairės: adv. F. Zogas, prof. A. Varnas, Lietuvos gen. kons. J. Daužvardienė, M. Šileikis, kan. V. Zakarauskas ir prof. M. Mackevičius. Stovi: V. Vaitiekūnas, S. Juodvalkis, J. Trišys, S. Adomaitienė, E. Kolbienė, J. Tįdūnas ir J. Mačėnas. Nuotraukoje nėra direktoriato pirm. inž. D. Adomaičio.

A. Šeštoko nuotrauka

ČIURLIONIO GALERIJA NAUJOSE PATALPOSE

Š. m. birželio 7 d., Midland Savings and Loan Ass'n. 8929 So. Harlem Ave. Bridgeview, Ill. buvo iškilmingai atidarytos naujos Čiurlionio Galerijos patalpos su gausia meno lobių paroda. Į atidarymą atsilankė apie 200 asmenų.

Parodoje išstatyta per 30 didelio formato paveikslų, daugiausiai Povilo Puzino darbų. Visi parodoje išstatyti meno darbai yra Čiurlionio Galerijos atrinktąjį Kūrinių Fodui, skirti laisvai ir nepriklausomai Lietuvai.

Parodos rengimo komiteto pirmininkas dail. Vl. Vaitiekūnas po trumpo pranešimo pristatė Čiurlionio Galerijos Direktoriato narius ir pakvietė prof. dail. Adomą Varną pasakyti kalbą, kurioj jis nušvietė XX amžiaus meno raidos periodus.

Raštu sveikino prof. Juozas Žilevičius, Lietuvių Muzikologijos Archyvo organizatorius, linkėdamas Čiurlionio Galerijai geriausios sėkmės naujose patalpose. Čiurlionio Galerijos Direktoriato pirmininkas Domas Adomaitis taip pat sveikino raštu, nes buvo išvykęs iš Chicago.

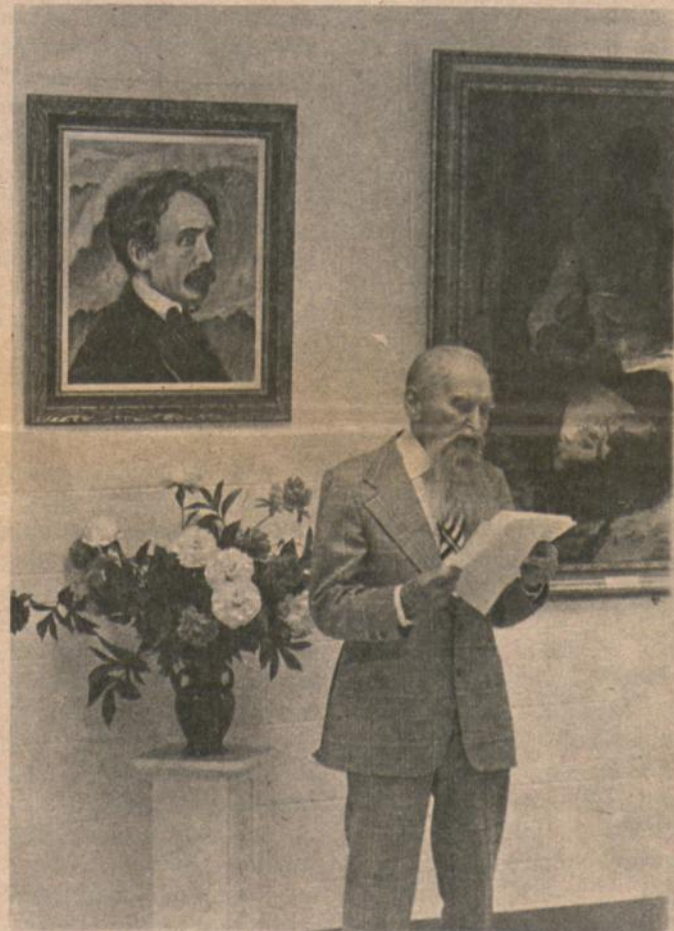
Po sveikinimų sekė dail. Miko Šileikio kalba, kurioj plačiau nušvietė Čiurlionio Galerijos veiklą, nuo pradžios jos įsikūrimo.

Paskutinį žodį tarė Midland Savings finansinės bendrovės direktorius adv. Frank Zogas, kurio dėka

Čiurlionio Galerija gavo šias gražiausias patalpas parodomis su geriausiu apšvietimu. Jis palinkėjo šviesios ateities kultūriniam darbui.

Po atidarymo svečiai bu-

vo pavaišinti šampanu. Kas atsilankė, nesigailėjo pamatę ne tik gražią parodą, bet ir gražią aplinką. Šalia galerijos stiklinių durų veikia fontanas. Yra tykiai grojanti muzika, taip pat, kad

Prof. A. Varnas kalba parodą atidarant. A. Plaušinaičio nuotrauka

Dalis publikos klausosi dail. Adomo Varno kalbos atidarant Čiurlionio galeriją naujose patalpose. A. Plaušinaičio nuotrauka

PREZIDENTAS FORDAS PRISISTATĖ EUROPAI...

(Atkelta iš 1 psl.)

mą pažiūrą, kai jis užėmė Baltuosius Rūmus ir nesugebėjo nieko teigiamo parodyti nei amerikiečiams nei jį lankiusiems Europos politikams." Paslapčiomis šnibždama, kad Vak. Vokietijos kancleris Helmut Schmidt, po 1974 m. gruodžio mėnesio vizito Baltuosiuose Rūmuose, išsivežęs nuomonę, kad "Fordas neturėtų pakankamo išsilavinimo būti aktyviu-tvirtu JAV Prezidentu. Tokios pat nuomonės apie jį buvę ir Anglijos bei Prancūzijos politikai."

Tačiau, po šio pirmojo debiuto Europoje, Fordo asmeniškos akcijos žymiai pakilusios ir kai kurie sako, kad "JAV Prezidentas pradeda įsigyventi savo pareigose." Europiečiai ypač akyiai stebėję Fordo ir jo patikėtinio H. Kissingerio santykius. Gi niekam ne paslaptis, kad Fordas yra gana silpnas vingiuotuose užsienio politikos koridoriuose; tad ir buvo laukiama, jog G. Fordas dažnai kreipsis į savo patarėją, klausdamas vieno ar kito reikalo paaiškinimo. Vienok jau taip nutiko, kad užsieniečiai

neturėję progos pastebėti, judviejų besikalbant "iš ausies į ausį". Iš to europiečiai spėją, kad ir JAV Prezidentas, nors ir neprieštaravęs Kissingerio vedamai politinei linijai, taip pat galbūt turėti savo nuomonę apie pasaulio reikalų geresnį su tvarkymą.

Vienok daugiausia liaupsinimo ir kodylavimo G. Fordas susilaukė iš savo krašto žurnalistų. "Jeigu Europa buvusi patenkinta Sidney.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

KAINA NUO \$739.00

Dar yra vietų sekančiose grupėse:

rugpjūčio 20	lapkričio 21
rugsėjo 3	gruodžio 19
rugsėjo 19	

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų su papildomu mokesčiu: pav., vykstantiems iš

Chicago	119.00
Clevelando	92.00
Detroito	81.00 daugiau

PATARTINA REGISTRUOTIS IŠ ANKSTO — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS!

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127

Tel. (617) 268-8764

Savininke: ALDONA ADOMONIENĖ

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkome reikalaujamus iškviatimo dokumentus.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 1/4%	— 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2%	— 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4%	— 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2%	— 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.I.L.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Apie lietuvių kalbos...

(Atkelta iš 3 psl.)

nio turinys atitinka ir žurnalo švietimo Gairių leidėjų — JAV LB švietimo Tarybos — nusistatymą tuo klausimu, nors ilgokai panašaus išaiškinimo buvo laukta iš tos įstaigos.

M. Želvys

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMA MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

KŪRYBA IR MOKSLAS

DVIEJŲ MENININKŲ FANTAZIJOS POLĖKIS

ANTANAS NAKAS

Jaunučio Puodžiūno baleto studija Chicagoje š. m. birželio 7 d. Jaunimo centro salėje suruošė baleto vakarą: Rachmaninovo "Paganini Rapsodiją" ir Borodino "Poloviečių šokiai". Ypatingą žiūrovų dėmesį patraukė "Poloviečių šokiai", nors ir pirmame baleto studijos vedėjas, kaip pedagogas ir choreografas, parodė daug išradinumo ir darbo.

Poloviečių šokiai paimti iš Borodino žinomos operos "Kunigaikštis Igoris" ir toje operoje 2-me veiksmo užima labai žymią vietą.

Kompozitorius Borodinas (1834-1887) savo laiku buvo žymus universiteto profesorius-chemikas ir tik savo žydėjimo amžiuje tapo muzikas ir priklausė garsiam rusų penkerių kompozitorių rateliui, kuriame buvo Musorskis, Rimskis-Korsakovas ir kiti.

Poloviečių šokiai pagrįsti nepaprastai išradinga orientališkų melodijų muzika. Šokių melodijos pagarsėjo visame pasaulyje ir jos įvairių variacijų formose naudojamos simfoniniuose koncertuose ir įvairių solo instrumentų. Šie abu baletai tai išdava didelio darbo ir pasišventimo studijos vedėjo Puodžiūno ir jo partnerės Karosaitės. Puodžiūno choreografija buvo labai patraukli ir davė galimybes gerai pasirodyti mažamečiams ir suaugusiems studijos mokiniams, kurių skaičius siekia apie 45 šokėjus. Puodžiūno darbą lydi entuziazmas. Nuo pat jaunystės laikų jį žavėjo šokio menas ir ilgainiui, manydamas vienu laiku tapti dainininku, dabar tapo žymus šokio meno talentingas atstovas. Gera sceninė išvaizda, pasiruošimas, įgalina jį būti mėgiamu partneriu labai žymių balerinų.

Puodžiūno mokyklą labiau apgrįsta klasikinio baleto pagrindais, nors kai kuriuose šokiuose prasiveržia ir išraiškos šokio elementai. Skirtumas tarp šių dviejų meno pakraipų gana didelis. Klasikinis baletas reikalauja griežtų, nusistovėjusių

judesio taisyklių ir specialaus apsirengimo, o išraiškos šokis yra labiau laisvas, pagrįstas šokėjo fantazija ir išradiniais judesiais. Jo partnerė — Violeta Karosaitė. Abu šokėjai, jausdami muzikos ritmą ir melodiją, gali laisvai perkelti muzikos polėkius ir dinamiką į šokio judesius grožį.

Violeta Karosaitė yra kilusi iš menininkų šeimos. Tėvas — svajotojas, poetas, o jo brolis Karosas žymus kompozitorius ir muzikas, gyvenantis Lietuvoje. Dar būdama bepradėdanti šokėja, pakliuvo į gero šokių padegogo Velbaisiaus mokyklą ir laipsniškai išaugo į pirmąją baleriną. Jei kada nors laikėte ant savo delno grakščią, klasišką stovylėlę, tai lengvai galite įsivaizduoti Violetos pavidalą. Ji dažnai šoka amerikiečių baleto vienuose ir mūsų scenose. Teigiant, kad šokis yra geometrinė formų grožis, kuriame pasireiškia orumas, drausmė, kilnumas ir visada tik grožis, tai Violeta ir jos partneris yra tipingi šio meno atstovai. Violeta myli meną, literatūrą, poeziją ir savo motiną. Jaudinančiai mylėjo savo tėvą svajotoją, kuris iškeliavo tolimon, negrįžtamon kelionėn ir pasiekęs Eliziejaus sodus, braižydamas per žydinius gėlynus, myli ir ilgisi savo Violetos.

Dar viena, savotiška Violetos ypatybė: ji užjaučia benamius gyvulius ir jais rūpinasi. Automobilu važiuodama per juodžių kvartalą, pamačiusi bėgantį benamį šunelį, ji rizikuoja išlipti iš automobilio, prisivilioti gyvulėlį ir jį pavaišinti. Be to ir namie atklydėliais ir valkatom reikia pasirūpinti ir juos pamaitinti.

Kada jai ateis laikas, gražus berniukas Hynos — Miego Angelas, gimęs iš tos pačios motinos Nakties kaip ir Thanos — Mirties Angelas, išklausęs benamio šuns maldos, nuves ją į Eliziejaus sodus, kad ji galėtų susitikti su savo tėvu. Tėnai šv. Rokas, šunų globėjas, turi savo teritoriją. Tai

Violeta Karosaitė ir Jaunutis Puodžiūnas atliekant Poloviečių šokius.

Nauja knyga ir veteranų pagerbimas

Dvi progas suduriant dažnai "prašauama pro šikšnelę." Šis teigimas pasitvirtino Los Angeles ramovėnų, sykiu su šauliais ir birutietėmis, gegužės 25 d. surengtame bankete Liet. Taut. Namų salėje, kur buvo pagerbti 75, 80 ir 85 metų amžiaus sulaukę ramovėnai-veteranai, o po to banketo dalyviams pristatyta Andriaus Norimo romanas "Miršta tik žmonės".

Iki šiol knygos supažindinimas buvo laikomas neeiliniu įvykiu, todėl sudėti į vieną pobūvį dvi progas buvo netikslu. Knygos mylėtojai, užsisakę romaną iš anksto, buvo priversti pirkti bilietus už pietus (ar

bus juokų žemėje kaip šunys ir katės apsups Violetą ir sveikins ją kaip sesę ir iš dėkingumo laižys jos rankas.

Baletams muziką iš juos telių tvarkė F. Daukus. Vietomis įreikdavimas nebuvo švarus. Kostiumų projektai — Karosaitės, scenos apšvietimas — Petkūnaitės ir Toliuštės. Baleto vakaras buvo įspūdingas ir gerai pasisekęs.

kaip įėjimo mokestį), todėl dalis užsisakiusių nuby-rėjo, nes pavyzdžiui, pensininkai ne visi galėjo leisti sau pakartotines išlaidas. Kodėl Los Angeles ramovėnų vadovybė šitaip pasielgė — nesuprantama.

Tačiau šaukštai jau po pietų. Įvykusį pobūvį tenka imti de facto.

Veteranų pagerbimas

Pradedant pirmąją banketo dalį, prie Garbės stalo susodinti sukaktuvininkai: plk. lt. Bronius Basiulis su ponia; plk. lt. Kazys Pažemėnas; prof. dr. lt. Vladas Juodeika su ponia ir karys Juozas Kazakevičius su ponia; rašytojas-laureatas Jurgis Gliuda su ponia ir atsilankiusiu sūnum kpt. Jurgiu Gliudžiu, Jr.; rašytojas Andrius Norimas

(Mironas) su ponia, kurio knygą tik ką išleido LKVS Ramovė Los Angeles Skyrius; ramovėnų skyriaus valdybos pirm. Tomas Sereika ir viso banketo pranešėjas Stasys Paltus. Visiems garbės stalo svečiams bei programos atlikėjams buvo prisegtos gėlės.

Atidarymo kalbą tarė LKVS Ramovė Los Angeles sk. pirm. T. Sereika, nušviesdamas šio pobūvio tikslą, o toliau programą vesti perdavė ramovėnui teisininkui S. Paltui. Pastarasis jau žinomas savo iškalba ir tai dar kartą patvirtino. Jis labai suglaustai, tačiau nepraleisdamas svarbiausių duomenų, atpasakojo visų keturių esančių solenizantų biografijas. Turėjo būti pagerbti dar trys sukaktuvininkai, sulaukę

šiais metais "apskritų" metų skaičių. Tai plk. lt. Juozas Andrius, kpt. Balys Jonynas ir kpt. Kristupas Vec-Zemelis, kurie dėl ligos negalėjo dalyvauti ir pranešėjas jų neapibūdino.

Veteranų garbei buvo sugiedota budriūniškas "Valio" bei užgerta šampano tostų. Visų jubiliatų vardu padėkojo K. Pažemėnas. Ši padėka nuskambėjo kiek pesimistiškai, nes kalbėtojas tarp kitko pasakė, jog "... gal būt tai bus ir paskutinis pagerbimas..." Nenuostabu, nes K. Pažemėnas sulaukė jau 85 metų amžiaus.

Veteranus sveikino Los Angeles Birutės draugijos skyriaus pirm. Pažerienė, J. Daumanto šaulių kuopos pirm. K. Karuža, ALTos skyriaus pirm. V. Čekanauskas, Liet. Taut. S-gos Los Angeles skyriaus vardu J. Petronis ir L. žurnalistų S-gos sk. pirm. prof. J. Kuprionis.

(Nukelta į 6 psl.)

Jeigu anglų kalba nėra jūsų gimtoji kalba...

Jūs galite pagerinti savo pajėgumą kalbėti, skaityti ir rašyti angliškai Cuyahoga Community College's Metropolitan Campus šią vasarą.

Nebūtina reikalinga būti baigus High School, kad įstoti į šias klases. ŠIOS KLASĖS YRA VELTUI, tai CCC patarnavimas bendruomenei. Čia duodami pagrindai skaityti, rašyti ir kalbėti.

Vasaros klasės prasideda birželio 24 d. ir tęsis iki rugpjūčio 7 d. Pamokos yra dieną ir vakarais. Dieną: 12:00 iki 2 val. p.p. Vakara: 7 iki 9 v.v. tik antradieniais ir ketvirtadieniais. Registravitės kaip ir į pirmąją klasę. Pamokos vyks Humanities Building, Room 213, Metro Campus.

PAPILDOMOMS INFORMACIJOMS anglų kalbai, kaip antros kalbos programa CCC, skambinkite:

Ray Ackley, 241-5966, Ext. 363

Metropolitan Campus

Cuyahoga Community College

2900 Community College Avenue, Cleveland, Ohio 44115

Lietuvių Operos Chicagoje moterų choras su sol. M. Momkiene "Meilės Eliksyras" pastatyme, A. Plėnio nuotrauka

NAUJA KNYGA IR VETERANŲ PAGERBIMAS...

(Atkelta iš 5 psl.)

Užbaigus veteranų pagerbimo ceremonijas, buvo per eita prie antrosios banketo dalies — prie A. Norimo romano "Miršta tik žmonės" pristatymo visuomenei. Pranešėjas S. Paltus pakvietė rašytoją-laureatą Jurgį Gliudą aptarti ramovėno parašytą knygą.

Romano pristatymas

Po įžangos apie patį pristatymo terminą bei apie savo patirtį Nepr. Lietuvos kariuomenėje, prelegentas J. Gliuda perėjo prie paties autoriaus Andriaus Norimo literatūrinio lobio įvertinimo. Jis pabrėžė, jog A. Norimas yra rašytojas-laureatas, nes yra laimėjęs tris novelės konkursų premijas ir vieną jaunimui literatūros premiją.

Liesdamas patį romaną "Miršta tik žmonės", prelegentas išryškino, jog realaus gyvenimo ir kietos kovos prieš pavergėją pagrindinė idėja eina per visą veiklą, paliesdama dvi personažų kartas. Kiti rašytojai, rašę partizaninėmis temomis, buvo pateikę skaitytojams savo vaizduotės padarinius, papuošę juos kone poetinėmis priemonėmis. A. Norimo romane, parašytame lakonišku ir realiu stiliumi, nėra prasilenkimų su istorine tiesa, o visa partizanų veikla ir kova atvaizduota kietomis, realiomis ir ryškiomis spalvomis.

Baigdamas savo kalbą, rašytojas J. Gliuda pasveikino A. Norimą su geru romanu ir padėkojo šį kūrinių visiems padovanojus. Po to pranešėjas S. Paltus paskaitė kelis sveikinimus

autoriui, kurių įdomiausias ir ryškiausias buvo mecenato Simo Kašelio, iš Chicagos.

Čia pat klausytojai gavo išgirsti ir ištrauką iš romano. Ištrauką skaitė Los

Angeles aktoriai - aktorės: Erma Dovydaitytė, Ona Mironienė (autoriaus žmona), Vincas Dovydaitytis ir Vladas Gylis. Visi keturi puikiai įsijautė į skaitymą ir klausytojams susidarė įspūdis, lyg klausant inscenizuoto vaizdelio, kuriame palies-ta vienos šeimos išvežimas 1941 metais, tik vienai dukteriai pavykus jo išvengti.

Pačiai pabaigai palikta muzikinė programa, kurią su įsijautimu atliko solistė Janina Čekanauskienė, akompanuojant pianistei Raimondai Apeikytei. Solistė Padainavo A. Kačanausko "Mano rožė" ir S. Šimkaus "Oi kas?" ir "Kur bazužė samanota". Gaila, kad tiek mažai. O galima buvo dainavimą įterpti prieš ištraukos skaitymą ir duoti dar porą dainelių pabaigai.

Rašytojas Andrius Norimas dėkojo visiems iš anksto knygą užsisakiusiems, ypatingai mecenatams-šimtininkams: Simui Kašeliui (Chicagoje); Rūtai ir Petrui Sakams ir Janinai ir Vincui Dovydaičiams (Kalifornijoje) ir pačiam Los Angeles ramovėnų skyriui, parėmusiam knygos išleidimą ir knygą išleidusiam. Autorius pranešė, jog knyga pati save jau apmokėjo ir kiekviena parduodama knyga dabar neša pelną, pelną, kurį jis atiduoda Los Angeles ramovėnams, kad jie galėtų paremti sergančius ar vargstančius savo narius, kovojusius dėl Lietuvos laisvės.

Jau visiems valgant ir banketo programai pasibaigus, autorius, per garsiakalbį išsišaukdamas, įteikinėjo užsisakiusiems knygas su savo įrašu. Nors

knygą teatsiėmė apie pusė užsisakiusių, tačiau salė buvo kupina svečių, kurių tarpe atsirado nemaža ir naujos knygos, ir seniau A. Norimo išėjusių, pirkėjų. Atsilankiusieji buvo patenkinti "trumpa" ir sklandžiai pravesta programa, nors abiejų progų temos tik prabėgomis buvo paliestos, ir publikai amžinai kažkur skubant...

Kaip ten bebūtų, A. Norimo romanas "Miršta tik žmonės" yra viena iš geriausių patriotizmą ir Tėvynės meilę žadinančių knygų. Vienas knygą perskaičiusių išsireiškė: "Kai jaunimui jau atsibos hi-piauti, tai šioje knygoje at-ras mūsų tautos dalelės istorinį romaną."

V. Salda

ANDRIAUS NORIMO ROMANAS

MIRŠTA TIK ŽMONĖS

APIE VIENOS ŠEIMOS DALYVIUS NEPRIKLAUSOMYBĖS IR OKUPACIJŲ KOVOSE. Knyga 328 puslapių, patogaus formato.

Dail. Marijos

Žymantienės-Biržiškaitės viršelį.

KAINA \$6.00.

Gaunama tik tai paštu per leidėją:

L.V.S. Ramovė
Los Angeles Skyrius,
4422 Oakwood Ave.,
Los Angeles, Ca. 90004.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Minią prie Šernu.

Kavinė "Vaidilutė" Palangoje. Nuotrauka daryta 1974 m. vasarą.

Jaunavedžių pirmieji pietūs...

AUKOS DIRVAI

Atnaujinami prenume-ratą ir kitomis progomis aukojo Dirvai šie asmenys:

R. Gintautas, Caseyville 3.00
R. Giniotis, Waukegan .. 7.00
A. Rėklaitis, Chicago 2.00
Petras Mockaitis, Chicago 3.00
Jonas Kapčius,
Juno Beach 2.00
R. Jasiūnas, Evanston .. 2.00
A. Česonis, Philadelphia \$3.00
Marie Bachunas, Chicago 10.00
J. Veselka,
Evergreen Park 2.00
D. Brazdžionis,
Los Angeles 7.00
Čiurlionio Ansamblys,
Cleveland 100.00
Ig. Muliolis, Cleveland .. 2.00
M. Krygeris, Cleveland .. 10.00
V. Januška, Winnipeg .. 2.00
SLA 14 kuopa, Cleveland 10.00
V. Lenkevičius, Chicago 10.00
Br. Stepanavičius,
Mississauga 2.00
M. Jasėnas, Binghamton 5.00
J. Kazėnas, Cleveland .. 2.00
V. Mackus, Chicago 2.00
A. Veliuona, Baltimore .. 2.00
O. Daškevičius, Chicago 3.00
Stepas Lungys,
Dearborn Hts. 2.00
E. Vasyliūnienė,
Somerville 6.00
V. Klemas, Newark 25.00
V. Prusaitis, Toronto 2.00
J. Taruska, Waterbury .. 2.00

Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame.

WANTED 1st CLASS
SKILLED

LIFT TRUCK SERVICE SUPERVISOR

Move to the fastest growing area in the South. Land of recreation and opportunity. Must have management experience. Send complete resume to the attention:

Bill Mize
CLARKLIFT OF
ARKANSAS
P.O. Box 7635
Little Rock, Arkansas 72207

(47-49)

Press Operators

Silk Screen

Welcome South brother Atlanta Georgia. Join Miller-Zell, Inc. America's fastest growing printer specializing in point-of-purchase displays and printing for retail stores.

Generals, Precision and automatic flat beds (fast print). Also need ink matcher.

We have all the normal benefits plus everyone, yes, even the junior is on profit sharing. Call Mr. Fernandez, 404-491-7400. You must be experienced.

We Are An Equal Opportunity Employer

(47-51)

EXPERIENCED SEWING MACHINE MECHANICS

Must have experience in the following machines — Reese Button, Hole Machine, Rimoldi Overlock, Lewis Button, Sewer, Singer 281 with under-trimmer,

also Assorted Automatic Equipment. Steady work & good working conditions.

SWEETREE MILLS, INC.

W. Acadmey St.

Cherryville, N. C. 28021

704-435-3241

An Equal Opportunity Employer (42-48)

PROFESSIONAL HELP NEEDED

DIRECTOR OF NURSING BS Degree of Master preferred & several years of experience with a Psychiatric & Clinical General Hospital background.

REGISTERED PHARMACISTS Opening available for retired Pharmacists on a full or part time basis:

REGISTERED PHYSICAL THERAPISTS

ADA DIETITIAN

REGISTERED SOCIAL

WORKER ASCW

LICENSED PHYSICIANS & PSYCHIATRISTS

also 3-11 — 11-7 shifts. Registered nurses, LPN's and Psychiatric aides (trained to give medicine). Activity therapist for recreation trained purposes. For 1-9 o'clock shift.

For mental health facility in North-eastern Ohio. These are excellent opportunities for male & females possessing an Ohio license. Salaries are Highly competitive. Plus Excellent fringe benefits.

Apply to Superintendent

MASSILLON STATE HOSPITAL

3000 ERIE ST., SOUTH MASSILLON, OHIO 44646

216-833-3153

(47-53)

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvų kailininką
Chicagoje

**NORMANĄ
BURŠTEINĄ**

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Jonas Nasvytis, Nasvytis Enterprises, Inc., prezidentas, dėkodamas už Dirvoį paminėjimą jo korporacijos, sąryšį su žurnalo Properties gegužės numerį atspausdintu plačiu reportažu, atsiuntė Dirvai paramą 25 dol. Ačiū už paramą.

• Pensininkų Klubas Joninių gegužės įvyks šį sekmadienį, birželio 22 d. 1:30 v. Beachland Park prie ežero. Kviečiami visi.

SVEIKINAME 1975-AIS METIS BAIGUSIUS GIMNAZIJAS!

Lietuvių Bendruomenė, pagal tradiciją, pagerbti jaunimą, kuris šiais metais baigė gimnaziją Clevelande ir apylinkėse, vėl rengia abiturientų pristatymą.

Kviečiame ir prašome visus 1975 metų absolventus prisijusti iki liepos 15 d. savo vardą, pavardę, adresą, telefono numerį, nuotrauką, lankytus gimnazijos vadą ir pramatytus ateities planus (universitetą, kurį numatote lankyti, pasirinktą sritį, specialybę, ir t.t.). Prašome aprašyti veiklą lietuviškoje visuomenėje ir jos organizacijoje, o taip pat visus gimnazijoje suteiktus atžymėjimus ir išskirtinus atsieki-

Tikimės, kad nedelsdami atsiųskite šias žinias Vilijai Nasvytytei, 17618 Ingleside Rd., Cleveland, Ohio 44119, arba — Viktorai Lenkauskaitėi, 3024 Kersdale Rd., Pepper Pike, Ohio 44124.

MERGAICIŲ STOVYKLA DAINAVOJE

Tai pirmoji Amerikoje ir seniausia lietuviams skirta stovykla. Stovyklai vadovauja Putnamo seserys su talka patyrusių vadovų. Stovykla vyks liepos 13 iki liepos 27 dienos. Priimamos mergaitės nuo 6 iki 15 metų.

Play \$1 Lucky Buck... Thousands of winners weekly!!!

Every \$1 lottery ticket gives you 25 chances to win prizes from \$20 to \$100,000 and hundreds of bonus prizes from \$2,000 to \$150,000! More prizes!

**Now! 2 games to play weekly—
Lucky Buck and Buckeye '300'**

Watch both Ohio Lottery Drawings, Lucky Buck and Buckeye '300', live on TV, Thursday nights at 7:30 p.m. on WEWS, Channel 5, Cleveland.

LOŠK ŠI LUCKY BUCK...

Tūkstančiai laimėtojų kas savaitę.

Kiekvienas 1 dol. loterijos bilietas duoda 25 galimybes laimėti nuo \$20 iki nuo \$2,000 iki \$150,000. \$100,000 ir šimtus premijų Daugiau laimėjimų.

Kas savaitę yra du traukimai — Lucky Buck ir Buckeye '300'.

Žiūrėkite Ohio loterijos traukimą Lucky Buck ir Buckeye '300' televizijoje, ketvirtadienio naktį 7:30 v. v. WEWS, kanalas 5, Clevelande.

• Viktoras Nakas iš Detroito, pereitų metų BARTONO stipendijantis prie Jungtinių Tautų, nuo gegužės 12 visai vasarai Vliko pakviestas dirba jo įstaigoje. V. Nakas už pereitų metų studijinį darbą prie JT "A Study of the Subcommittee on Prevention of Discrimination and Protection of Minorities" gavo pilną kreditą Michigano Universitete.

SHEETFED OFFSET PRESSMAN

We are seeking a "take charge" individual with a sound background on 1 and 2 color presses. If you can deliver foreman capabilities as well as high quality process work, we'll deliver excellent salary and benefits plus a solid growth company. Call collect Les McNeely, 419/524-4312 or 419/892-2162.

(44-48)

REFRIGERATION ENGINEER

With 1st Class Refrigeration license and high pressure boiler operator's license for full time position. Paid vacation, holidays, life insurance, health & accident ins. and pension program. Apply at Shedd-Bartush Foods, 14401 Dexter Blvd., Detroit, Mich. 313-868-5810. An Equal Opportunity Employer (46-50)

SIGN MEN

PAINTERS — ERECTORS
SERVICE MEN — FABRICATORS

Phone or write

INDUSTRIAL ELECTRIC INC.
3227 Magazine St. (504) 891-6311
P. O. Box 53375, New Orleans, La. 70153

An Equal Opportunity Employer

(42-49)

To earn a good living, learn a skilled trade WELDING

- Day and evening courses start every week
- Arc, Mig, Tig, oxy-fuel
- Pipe welding, blueprint work
- Free placement assistance
- Approved for veterans
- Eligible for Federally-insured loans and grants

CALL
431-1050

Accredited by National Association of Trade & Technical Schools; licensed by Ohio Board of School & College Registration (Reg. No. 71-04-02317)

ATI **Alco Technical Institute**
1361 E. 55th Street, in Cleveland, near St. Clair.
Only three blocks south of the Shoreway.

(44-48)

RN'S & LPN'S

Must be eligible & licensed for Tenn. Licensure Needed in ICU and CCU. Exceptional pay differential being offered:

- 3-11, RN base + \$6.00 per shift
- 3-11, LPN base + \$3.60 per shift
- 11-7, RN base + \$8.00 per shift
- 11-7, LPN base + \$4.80 per shift

Good starting salary and excellent personnel policies. Apply, call or send resume to: Personnel Office

ST. JOSEPH HOSPITAL EAST
5959 Park Ave., Memphis, Tennessee 38117
E. O. E.

(42-48)

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ISTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELE AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

Clevelande registruotis pas: I. Bublįnė, 23430 Harms Rd., Richmond Hts., Ohio. Tel. 481-8854.

Chicagoje registruotis pas: K. Bradūniene, 6515 So. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Cipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Apdraudus reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

FESTIVALIO KARALAITĖ

Miss Pat Daniel bus apvainikuota karalaite pirmame Bratwurst festivalyje,

kuris įvyks Great Northern Shopping centre birželio 19, 20, 21 ir 22 d.

Šio festivalio pelnas skiriamas Multiple Sclerosis Society ir Nort Olmsted Jaycees.

Miss Pat Daniel dirba kaip savanorė Lutheran Hospital.

• PLB valdyba praneša, kad aukas Jaunimo kongresui telkti yra pakvietusi JAV LB apylinkių valdybas ir tam reikalui joms yra įteikti specialūs numeruoti aukų lapai. Tik tuos aukų lapus turintieji, LB apylinkių įgalioti, asmenys yra teisėti aukų telkėjai.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

FREE...SUPER GIFTS AT SUPERIOR SAVINGS!

RCA 17" Color TV for Certificates of Deposit

Limited offer while supply lasts.

- Deposit \$1,600, 4-year maturity and get the TV set now.
- Deposit \$2,500, 29 months maturity and get the TV set now.
- Deposit \$5,000, 14 months maturity and get the TV set now.

TELEVISIONS BASED ON DISCOUNT CERTIFICATES. Penalty is imposed for early withdrawals.

Open a new account or add to your present Savings Account and get 5¼% daily interest PLUS...

Corning Ware 9-inch Pie Plate for a deposit of \$250 or more.

Irvinware's Gourmet Susan for a deposit of \$500 or more.

Corning Ware Petite Fours Set for a deposit of \$1,000 or more.

Deposits must remain at least one year.

Open Saturdays
Closed Mondays

Also available are 7¼% C.D.'s for 6-year maturity in \$1,000 units.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th Street

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Avenue

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Avenue

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road (near Green)

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PARAMA DIRVAI

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicagos skyriaus valdyba birželio mėn. 11 dieną įvykusiame posėdyje, suprasdama sunkią laikraščio leidimo finansinę padėtį nutarė Dirvai paremti skirti \$200.00 auką.

Skyriaus narys savanoris-kūrėjas P. J. Gaidelis iš savo gaunamos kuklios pensijos paskyrė Dirvai paremti 3 dol. auką.

Kaip ir šiais metais, taip ir kitų metų pradžioje (vasario mėn.) skyrius bendromis jėgomis su Cicero ir East Chicagos skyriais nutarė suruošti Dirvai paremti balių, kurio visas pelnas bus skiriamas lietuviškai tautinės minties spaudai.

Už 203 dol. čekį, kurį atsiuntė skyriaus išdininkas O. Kremeris, nuoširdžiai dėkojame.

• V. Gadliauskas, lietuvis jūreivis pabėgęs iš sovietinio laivo, kuris vos tik pradėjo dirbti New York'e tuo užsiprenumeravo Dirvą ir neužmiršta ją paremti aukomis. Štai ir dabar, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo auką 7 dol. Ačiū už auką ir šiltą žodį.

• Gen. K. Musteikis, Chicagoje, atnaujindamas pre-

numeratą, pridėjo Dirvai paremti auką 8 dol. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

• V. Dautas, Wickliffe, Ohio, atnaujindamas prenumeratą pridėjo Dirvai auką 4 dol. Ačiū.

• J. Juodka, Chicagoje, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo auką Dirvai 7 dol. Ačiū.

• A. Gruzdis, New Haven, Conn. Dirvai paremti atsiuntė auką 5 dol. Ačiū.

• Detroito skautų tėvų komitetas Dirvai paremti per mūsų bendradarbį A. Grinių atsiuntė 10 dol. dėkojant už garsinimą ruošto abiturientų pagerbimą "Kartą pavasarį". Ačiū už auką.

• Dirvos novelės konkursui dar gautos šios novelės, kurios buvo išsiųstos prieš konkurso terminą: Samanė — "Sunkiais tremties keliais", Braškė — "Viena diena pensininkės Stankuvienės gyvenime", Pakalnis — "Karalaitė Gaudimantė", Aidužis — "Raganos teismas", Žibuoklė — "Delfina", Seluva — "Pasaka raudonuose saulėlydžiuose", Adomas Adomaitis — "Adomo žaizda".

VAIVA VEBRAITĖ BAIGĖ UNIVERSITETĄ

Daiva Vebraite

Šalia Harvardo universiteto Cambridge, Mass. labiausiai pagarsėjęs yra technologijos Institutas, kur vyksta įvairūs tyrimai — Massachusetts Institute of Technology, sutrumpintai vadinamas MIT. Šiemet bakalauru laipsnį iš MIT gavo 1400 asmenų ir jų tik dešimtoji dalis buvo merginos, o jų tarpe ir Vaiva Vėbraitė. Vaiva gimė ir augo New Haven, Connecticut, kur po karo įsikūrė jos tėveliai. Būdama 16 metų Vaiva baigė Wilbur Cross High School gaudama aukščiausius laipsnius ir visokių titulų: National Merit Scholar, ir kitokių. Vaiva yra gabi įvairiose srityse: Jos darbas ir tyrinėjimas vadinamas "Chemically Induced Mutation in Iris reticulata" buvo perskaitytas Yale universitete 1971 metų jaunųjų mokslininkų simpoziume.

1971 metais Vaiva buvo priimta į geriausius universitetus, bet ji pasirinko MIT, sunkiausiąjį iš visų. Šį pavasarį ji gavo bakalauru laipsnį iš biologijos. Vaiva toliau tęs studijas Yale universitete Biofizikos-Biochemijos departamente. Yale universitetas teikia Vaivai pilną stipendiją, padengti studijoms ir pragyvenimui.

Vaiva, gyvendama Bostone, talkininkavo šeštadienei liuanistinei mokyklai, dalyvavo įvairiose lietuviškose stovyklose, liuanistinių studijų savaitėje Clevelande, lankė liuanistikos kursus Vilniaus universitete, atstovavo New Haveno jaunimą II-ame Pasauliniame Lietuvių Jaunimo Kongrese, dalyvavo jaunimo suvažiavime Rochesteryje. Vaiva reiškiasi lietuvių jaunimo spaudoje, myli Lietuvą, Lietuvos istoriją. Vaiva seka lietuvišką literatūrą, mėgsta poeziją, yra dirbusi New Haven šeštadieninėje mokykloje. Vaiva Vėbraitė yra gabi ir jai ateitis yra atvira. Sveikiname jos tėvelius dr. Juozą ir dr. Genovaitę Vėbrus už dukters pasiektus rezultatus, kuri eina tėvėlių pėdomis. (ev)

• Kęstutis K. Miklas, įvykusioje UBA-BATUNO metinėje konferencijoje gegužės 31, išrinktas UBA-BATUNO vykdomuoju pirmininku septintam kadencijos terminui. BATUNO prezidento pozicija šiai kadencijai priklauso rotaciniu keliu estams, ir į šį postą buvo išrinkta estė Mari Linna-maa. Viceprezidentais išrinkti — Elena Kulber-Kulbokiene ir latvis Ints Rupners. Iždininku — estas Theodor Lemba. Sekretorė latvė — Vija Siksnā. Kiti direktoriato nariai — narių verbacijai Donatas Banaitis, finansų reikalams — latvis Olgerd Balodis ir specialioms projektams — estas Andres Juriado. Direktoriato antrininkais iš lietuvių pusės išrinkti: Dalia Bulgarytė, Eugenija Karpus ir Kristina Nomeikaitė. Kontrolės komisijoje lietuviams atstovauja kun. Barnabas Mikalauskas.

• Liet. kar. kūrėjų savanorių s-gos Vytauto Didžiojo Chicagos skyriaus visuotiniame susirinkime išrinktoji skyriaus valdyba pasiskirstė pareigomis: J. Tamulis — pirm. (tel. 925-4076), Ad. Juodka — kasininkas, J. Kanišauskas — sekr. (tel. 737-8631).

• Daiva Vaitkevičiūtė, Neo-Lithuania korporantė, JAV LB Tarybos narė, vadovaujanti LB iniciatyva suorganizuotai socialinei talkai, taip pat aktyviai reiškiasi ir Jaunimo Kongreso ruošoje.

Ji Jaunimo Tarybai pareiškė, kad pagrindinis naujos vadovybės uždavinys bus koordinuoti trečiojo jaunimo kongreso ruošos darbus Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Taip pat ji numatanti kuo artimesnius ryšius palaikyti su Kanados Jaunimo Sąjunga. Ypačingą dėmesį kreipia į kongreso darbų darnumą, kad kiekvienas Jaunimo Tarybos narys jaustų pareigą skatinti mūsų visuomenę prisidėti aktyviu darbu ar auka prie šio didelio uždavinio įvykdymo. (us)

Skaitykite ir platinkite
D I R V A

Trisdešimtoji jaunavedžių pora

Jaunieji Lidija Galvydytė ir dr. Julius Ringai susituokę Chicagoje.

Grazu, kai pavasario puošnioj gamtoj mes stebim mūsų tautos žiedų jaunimo žavius pasireiškimus.

Vieną tokią retą progą suteikė Lidijos Galvydytės ir dr. Juliaus Ringaus vestuvės, įvykusios š. m. gegužės 24 d. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Chicagoje.

Jaunoji, Onos Lemešytės ir inž. Vytauto (jau mirusio) Galvydžių duktė, baigė Cicero parapijos pradžios ir aukštesniąją liuanistinę mokyklą, Westchesteryje katalikių mergaičių gimnaziją, Illinois universitete baigė komercinio meno studijas ir ten pat dirbo. Priklaušė Vyskupo M. Valančiaus ateitininkų kuopai ir Jaunimo centro studentų ansamblui.

Jaunasis, Marijos ir dr. Edmundo Ringų sūnus, gimė Vokietijoje. Augo ir mokėsi jau šiame krašte. Baigė Švč. M. Marijos Gimimo pradžios ir liuanistinę mokyklą ir pirmuoju mokiniu Brither Rice gimnaziją. Studijavo Illinois universitete medicinos mokslus, kuriuos baigė 1973 m. Gydytojo stažą atliko Cornell centro ligoninėse New York'e. Dabar specializuojasi patologijoje Chicagos universiteto ligoninėje. Sporto mėgėjas nuo vaikystės. Kelio laika metų priklaušė Lietuvos futbolo klubui, taip pat žaidė Neris tinklinio rinktinėje, keletą metų būtingą dėmesį kreipia į kongreso darbų darnumą, kad kiekvienas Jaunimo Tarybos narys jaustų pareigą skatinti mūsų visuomenę prisidėti aktyviu darbu ar auka prie šio didelio uždavinio įvykdymo. (us)

Lidija, dalyvaudama tautinių šokių grupės pasirodymuose, taip pamilo tautinius drabužius, kad panorė prie altoriaus eidamas jais pasirėdyti. Juos išaudė tautinių drabužių žinovė dailininkė Anastazija Tamošaitienė. (Baltame fone šviesiai ir tamsiai mėlynos spalvos raštai. Visos siūlės sudurtos mezginiais. Vietoje veliūmo padaryta karūnelė su užpakaly nuleistu nuometu, jaustu tokiais pat raštais ir mezginiais). Jaunosios ir pamergės Galėnaitės ir Ringutės-Ažuolienės taut. drabužius pasiūvo buvusi dail. A. Tamošaitienė

mokinė Elena Galėnienė.

Graziais tautiniais drabužiais vilkėjo ir pamergės: Kristina Galvydytė - McGann, Rima Krutulytė, Vilija Bilaišytė, Vida Galėnaitė ir Dalia Ringutė-Ažuolienė. Jaunasis ir pamergės: Rimas Galėnas, Jurgis Galvydis, Ramūnas Vaivaitis, Vidas Linas ir Antanas Dovydaitis išėiginiais rūbais, jaunystė šviečiančiais veidais, kaip ir jaunoji ir visos pamergės, darė malonų vaizdą.

Jaunąją prie altoriaus palydėjo jos vyresnysis brolis Povilas. Jaunuosius sutuokė parapijos klebonas kun. A. Zakarauskas. Giedojo Genovaitė Mažeikienė, Margarita Momkienė ir bažnytinis choras. Vargonais grojo M. Mondeikaitė-Kutz.

Jaunajai einant su gėlių puokšte prie Marijos altoriaus, Margarita Momkienė giedojo Guidi Maria Mater Gratiae S. Santvaro lietuviškam tekste. Šis momentas buvo toks įspūdingas, kad ne viena iš moterų nesulaikė ašarų. Pabaigoje M. Mondeikaitė-Kutz vargonais pagrojo Bacho Toccata & Fugue in D. Minor. Ir iš bažnyčios išėjus, dar ilgai ausyse skambėjo mūsų šauniųjų menininkių išpildyti religinės muzikos garsai.

Vaišės įvyko The Beverly House puošnioje salėje. Buvo daug svečių, ypatingai jaunimo, berods, visas L. Brazdienės vadovaujamas ansamblis. Programai vadovavo aktorius Algimantas Dikinis. Svečius ir jaunuosius pasveikino jaunojo tėvas dr. Edmundas Ringus, pasidžiaugė gražia ir gera marčia. Dar sveikino sportininkai ir kt. Jaunimas linksminosi, neatsilikė ir vyresnieji. Buvo atlikti kai kurie lietuviškų vestuvių papročiai, nuometo užrišimas ir kt. Jaunosios gėlių puokštę pagavo Dalia Stelmokaitė.

Skirstydami reikėmę pagarbą Onai Galvydienei ir dr. Edmundui ir Marijai Ringams, pavyzdinčiai paruošusiems savo vaikus gyvenimui. Jaunavedžiams linkėjome būti gerais lietuvių ambasadoriais ir laimingai gyventi.

O. Zailskienė

• VLIKo Seimas šiemet įvyks gruodžio 6-7 d. Brooklyne, Kultūros židinio patalpose.

Mylimam tėveliui

EVALDUI REDNERIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamė
jo dukroms VANDAI, EDITAI, ALDO-
NAI bei sūnums REINHOLDUI ir RU-
DOLFUI su šeimomis

Venezuelos LB Centro
Valdyba

A.L.T. S-gos Omahos skyriaus nariui

A. A.

VYTAUTUI SEDERAVIČIUI

mirus, žmonai AUGUSTAI, dukrai
MARGARITAI, sūnums ALEKSAND-
RUI ir VYTAUTUI-JURGIUI bei jų
šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia

A.L.T. S-gos Omahos Skyrius

Tauriam lietuviui, Laisvosios Lietuvos kariuomenės leitenantui, A.L.T. S-gos nariui,
A. t. A.

VYTAUTUI SEDERAVIČIUI

mirus, jo žmoną AUGUSTĄ, dukrą MARGARITĄ, sūnus ALEKSANDRĄ ir VYTAUTĄ-JURGĮ, bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Ona ir Stasys Petruliai
Marija ir Stasys Petruliai
Omaha, Nebr.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601